

Ринок Конкуренція Економіка

на Харківщині

вересень, 2019 року

Дайджест Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 6 під'їзд, 1 поверх, т. (057) 7143444

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ХАРКІВСЬКЕ МІСЬКЕ БЮРО ТЕХНІЧНОЇ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ» ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ОШТРАФОВАНО ЗА ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

Територіальним відділенням за результатами розгляду заяв виявлено з боку КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ХАРКІВСЬКЕ МІСЬКЕ БЮРО ТЕХНІЧНОЇ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ» ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (надалі – КП «ХМ БТІ») порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяження, що виникли в установленому законодавством порядку до 1 січня 2013 року.

05 вересня 2019 року Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України визнала дії КП «ХМ БТІ» порушенням, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та наклала на порушника штраф у розмірі 500 тис. грн.

Крім цього, КП «ХМ БТІ» зобов'язано припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, про що в 2-місячний термін з дня отримання рішення повідомити Антимонопольний комітет України із наданням копій підтверджуючих документів.

Як було встановлено під час розслідування справи, КП «ХМ БТІ» з 13 вересня 2017 року по 31 серпня 2019 року займало

монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяження, що виникли в установленому законодавством порядку до 1 січня 2013 року, в межах міста Харкова із часткою 100 відсотків.

За відсутності конкуренції на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяження, що виникли в установленому законодавством порядку до 1 січня 2013 року, споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг.

КП «ХМ БТІ» встановило завищену вартість на послугу з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяження, що виникли в установленому законодавством порядку до 1 січня 2013 року, за рахунок завищення загальних норм часу на виконання робіт.

За результатами розгляду справи такі дії КП «ХМ БТІ» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з надання інформації про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяження, що виникли в установленому законодавством порядку до 1 січня 2013 року, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

УЧАСНИКИ ВІДКРИТИХ ТОРГІВ ОШТРАФОВАНІ ЗА АНТИКОНКУРЕНТНУ ПОВЕДІНКУ ТА ВНЕСЕНІ ДО ЧОРНОГО СПИСКУ АМКУ

Територіальним відділенням проведено розслідування і встановлені порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що стосуються спотворення результатів торгів, проведених ДЕПАРТАМЕНТОМ БУДІВНИЦТВА ТА ШЛЯХОВОГО ГОСПОДАРСТВА ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ та УПРАВЛІННЯМ ЖИТЛОВО – КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЕКОЛОГІЇ ЧУГУЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ.

Порушення законодавства про захист економічної конкуренції відбувалися на ринках будівництва доріг та трубопроводів.

Загальна сума закупівлі – 14 738 384 гривні.

Як було встановлено під час розслідування справи, ТОВ «ВЕГА-БУД» та ТДВ «СПЕЦБУД-3» приймаючи участь у цих торгах, діяли узгоджено, що підтвердилося наступним:

- фактичне знаходження в одному приміщенні;

- пов'язаність відносинами контролю;
- організаційно-правової залежності посадових осіб відповідачів;
- уповноваження одним з відповідачів здійснювати доступ до своїх банківських рахунків осіб, що є працівниками іншого відповідача;
- перебування у трудових відносинах з одними й тими ж особами;
- спільне використання телефонних номерів та точки доступу до мережі Інтернет;
- сталі господарські відносини;

- синхронність дій у часі під час підготовки та участі у торгах;

- однакові властивості електронних файлів та інші докази.

19 липня 2019 року Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного Комітету України визнала ТОВ «ВЕГА-БУД» та ТДВ «СПЕЦБУД-3» винними у змовах та наклала на порушників штраф у розмірі 2 695 тис. грн. (по 1 347,5 тис. грн. на ТОВ «ВЕГА-БУД» та ТДВ «СПЕЦБУД-3»).

СХІДНИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД ПІДТВЕРДИВ ПРАВОМІРНІСТЬ РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ ЩОДО ПОРУШЕННЯ КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ.

Рішенням адміністративної колегії територіального відділення від 24.01.2019 № 3-р/к визнано, що КП «Харківські теплові мережі», безпідставно відмовивши у взятті на абонентський облік типу засобів вимірювальної техніки «Лічильник гарячої води багатотарифний АРХИМЕД», внесеного до Державного реєстру засобів вимірювальної техніки, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого постачання гарячої води.

Колегія суддів Східного апеляційного господарського суду зазначила, що погоджується з висновками суду першої інстанції про те, що безпідставна відмова КП «Харківські теплові мережі» у взятті на абонентський облік типу засобів вимірювальної техніки «Лічильник гарячої води багатотарифний АРХИМЕД», внесеного до Державного реєстру засобів вимірювальної техніки, може призвести до ущемлення інтересів споживачів, оскільки:

- споживач позбавляється права обліковувати фактичні обсяги спожитих ним послуг з централізованого постачання гарячої води за показниками лічильника;

- обмежується право споживача на вибір та встановлення лічильника гарячої води, дозволеного до використання.

Окрім цього, не взяття на абонентський облік типу засобів вимірювальної техніки «Лічильник гарячої води багатотарифний АРХИМЕД» позбавляє виробника даного приладу ТОВ «АВТЕХ-А» можливості розповсюджувати свою продукцію в межах території, підпорядкованої Харківській міській раді, на якій розташовані мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «Харківські теплові мережі», оскільки виробник послуг з централізованого постачання гарячої води надає перевагу іншим виробникам приладів обліку гарячої води, беручи лічильники їх виробництва на абонентський облік.

Постанова суду апеляційної інстанції набирає законної сили з дня її прийняття.

КАСАЦІЙНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД У СКЛАДІ ВЕРХОВНОГО СУДУ (ВЕРХОВНИЙ СУД) ПІДТРИМАВ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ З БОКУ ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТА ХАРКІВСЬКОЇ МИТНИЦІ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Верховний суд залишив без змін рішення Господарського суду Харківської області від 13.03.2019 та постанову Східного апеляційного господарського суду від 20.05.2019 у справі № 922/401/18 за позовом Харківської міської ради та Виконавчого комітету Харківської міської ради про скасування рішення адміністративної колегії територіального відділення від 14.12.2017 №168-р/к у справі №1/03-129-15 «Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції».

Рішенням адміністративної колегії територіального відділення від 14.12.2017 № 168-р/к бездіяльність Харківської міської ради в особі Виконавчого комітету визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме дії, які можуть призвести до спотворення конкуренції.

Порушення полягало у невнесенні Харківською міською радою в особі Виконавчого комітету змін до Правил приймання стічних вод споживачів у каналізаційну мережу м. Харкова, затверджених рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради від 08.09.2010 № 321.

Зазначеними правилами обмежувався строк дії технічних умов на приймання стічних вод до 3 років, що не відповідало діючому законодавству.

Після закінчення цього строку технічні умови на приймання стічних вод вважались недійсними та потребували переформулювання, навіть у випадку коли обсяг стічних вод суб'єктів господарювання залишався незмінним.

Виконавчим комітетом Харківської міської ради прийнято рішення від 20.09.2017 № 591 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Харківської міської ради від 08.09.2010 № 321 «Про затвердження Правил приймання стічних вод споживачів у каналізаційну мережу міста Харкова», яким перед-

бачено наступне: «Технічні умови діють на період зберігання кількості, складу, стічних вод споживача та за відсутності змін на об'єкті господарської діяльності споживача, що впливають на відносини з

КП «Харківводоканал»» (мова оригіналу).

Таким чином, відтепер суб'єктам господарювання необхідно отримувати нові технічні умови на приймання стічних вод лише при збільшенні обсягів стічних вод до каналізаційної мережі міста Харкова.

Також, Верховний суд залишив без змін рішення Господарського суду Харківської області від 18.03.2019 та постанову Східного апеляційного господарського суду від 20.05.2019 зі справи № 922/3322/18 за позовом Харківської митниці державної фіскальної служби України про визнання недійсним рішення адміністративної колегії територіального відділення від 25.09.2018 № 109-р/к у справі № 2/03-42-18 «Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції».

Рішенням адміністративної колегії територіального відділення від 25.09.2018 № 109-р/к бездіяльність Харківської митниці державної фіскальної служби України, яка полягає у незабезпеченні рівних умов здійснення господарської діяльності суб'єктами господарювання, які діють на ринку послуг з прискореного перевезення міжнародних експрес-відправлень за єдиним транспортним документом в межах Харківської області, а саме щодо виконання митних формальностей без обов'язкової оплати за їх виконання визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та зобов'язано припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції протягом двомісячного терміну з дня отримання рішення у справі.

Постанова суду касаційної інстанції набирає законної сили з моменту її прийняття.

НАПИС «КРЕМ-БРЮЛЕ» ВВОДЕ В ОМАНУ СПОЖИВАЧІВ МОРОЗИВА

В ході розгляду заяви фізичної особи територіальним відділенням встановлено, що ТОВ «ФМ ХЛАДОПРОМ» розміщує на етикетці морозива напис «крем-брюле» та посилання на ДСТУ 4733:2007 або ДСТУ 4735:2007.

Проте, заявником зазначено, що вказане морозиво не містить ні «сироп крем-брюле» ні ароматизатор «крем-брюле», як це передбачено нормативними документами.

Споживачі морозива ознайомившись з інформацією, розміщеною на етикетці морозива «КРЕМ-БРЮЛЕ» виробництва ТОВ «ФМ ХЛАДОПРОМ», вважатимуть, що воно виготовлене відповідно до ДСТУ

4733:2007 або ДСТУ 4735:2007.

Відповідно до пункту Б.1 Додатку Б до ДСТУ 4733:2007 масові частки харчосмакових продуктів у морозиві повинні відповідати нормам, зазначеним у таблиці Б.1, зокрема, у морозиві крем-брюле має міститися сироп крем-брюле 10 % до загальної маси морозива.

Отже, морозиво, на етикетці якого міститься посилання на ДСТУ 4733:2007, має містити сироп крем-брюле не менше 10 % до загальної маси морозива.

Відповідно до пункту В.1 Додатку Б до ДСТУ 4735:2007 масові частки харчосмакових продуктів у морозиві повинні відповідати нормам, зазначеним у таблиці Б.1, зокрема, у морозиві крем-брюле має міститися сироп крем-брюле 10 % до загальної маси морозива.

Отже, морозиво, на етикетці якого міститься посилання на ДСТУ 4735:2007, має містити сироп крем-брюле не менше 10 % до загальної маси морозива.

Ознайомившись з назвою морозива «КРЕМ-БРЮЛЕ» та написами ДСТУ 4735:2007 та ДСТУ 4733:2007, у пересічного споживача може скластися враження про те, що до складу цього морозива входить сироп крем-брюле з масовою часткою 10 %.

Втім, до складу морозива «КРЕМ-БРЮЛЕ» виробництва ТОВ «ФМ ХЛАДОПРОМ» входить ароматизатор «крем-брюле», зокрема це стосується морозива «Улюблене» КРЕМ-БРЮЛЕ з наповнювачем «КАРАМЕЛЬ» та морозива «Улюблене» КРЕМ-БРЮЛЕ у вафельному стаканчику.

Крім того, до складу морозива «Хладик» крем-брюле ПЛОМБІР морозиво у вафельному стаканчику (70 г), «Хладик» КРЕМ-БРЮЛЕ пломбір морозиво (75 г), «Хладик» КРЕМ-БРЮЛЕ пломбір морозиво у вафельному стаканчику (70 г) та «АЙС» SUPER ПЛОМБІР морозиво пломбір крем-брюле у вафельному стаканчику (70 г) не входить «крем-брюле» у жодному вигляді.

Таким чином, відповідно до інформації, яка поширюється ТОВ «ФМ ХЛАДОПРОМ» на етикетках вищенаведеного морозива, до їх складу не входить сироп «крем-брюле».

Дії ТОВ «ФМ ХЛАДОПРОМ», які полягають у розміщенні на етикетках морозива інформації «КРЕМ-БРЮЛЕ» разом з посиланням на ДСТУ 4733:2007 або ДСТУ 4735:2007, в той час, коли до складу відповідного морозива не входить сироп «крем-брюле», містять ознаки порушень законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбачених статтею 15-1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

Враховуючи вищенаведене, адміністративна колегія територіального відділення надало ТОВ «ФМ ХЛАДОПРОМ» рекомендації припинити такі дії протягом 3-місячного строку.

ВИЯВЛЕНО ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ НАДАННЯ ПОСЛУГ З ДОСТУПУ ДО ІНФРАСТРУКТУРИ ОБ'ЄКТА БУДІВНИЦТВА ДЛЯ РОЗМІЩЕННЯ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ

За результатами проведеного територіальним відділенням дослідження ринку послуг з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва для розміщення телекомунікаційних мереж в межах Харківської області, включаючи місто Харків, встановлено ряд порушень зі сторони як суб'єктів господарювання (балансоутримувачів чи володільців об'єктів інфраструктури), так і органів місцевого самоврядування.

Так, з боку суб'єктів господарювання найпоширенішим порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є встановлення плати за послуги з доступу до інфраструктури об'єкта будівництва для розміщення телекомунікаційних мереж, яка перевищує граничний розмір, визначений нормами чинного законодавства.

Територіальним відділенням розпочато розгляд справи відносно ТОВ УК «ЖИТЛОБУД - 1» та Люботинського КЖРЕП.

Стосовно органів місцевого самоврядування слід зазначити,

що з моменту набрання чинності Закону України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж», Методики визначення плати за доступ до елементів інфраструктури об'єкта будівництва та Правил надання доступу до інфраструктури об'єкта будівництва, ними не внесено змін до місцевих положень про розміщення телекомунікаційних мереж та до місцевих методик визначення плати за розміщення телекомунікаційних мереж.

Територіальним відділенням розпочато розгляд справ стосовно Богодухівської та Красноградської міських рад.

Крім того, з метою запобігання вчинення правопорушень законодавства про захист економічної конкуренції, територіальним відділенням були надані 15 рекомендацій органам місцевого самоврядування (міським та селищним радам) та 41 суб'єкту господарювання.